

TISZTA SZÍVVEL

57.ÉVFOLYAM, 2.SZÁM

„Fény”

Kedves Olvasóink!

Nagy szeretettel üdvözlünk Benneteket!

A téli szám – akárcsak az előzőek – szintén egy adott téma köré épült fel. Mivel hamarosan itt van karácsony ünnepe, ezért arra törekedtünk, hogy az ünnephez méltó témát válasszunk, amely nem más, mint a FÉNY.

Az újságban a fény filozófiáján keresztül a fényjelenségeken át egészen az ünnepi készülődéssel kapcsolatos írásokig sok mindennel találkozhattok.

Reméljük, örömmel fogjátok lapozgatni újságunkat a téli szünetben is.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk minden Olvasónknak!

Üdvözlettel:

A Tiszta Szívvel szerkesztősége

Tartalom

MÉLYENSZÁNTÓ

Tegyel érte! 3 Oláh Bálint

A fény, mint szimbólum 4

Csegzi Márta

KÉRDEZZ-FELELEK

Interjú Werner Bencével 6

Cardinael Jan Maerten

Bukovszky Eszter

GÓRCSÓ ALATT

Paksi atomerőmű látogatása 8

Roskó Kristóf Balázs

Észak fehér éjszakái 11 Horváth Lili

A Nap 12 Szabó Attila

KÖZÉPPONT

Advent 14 Góg Sára

Fényfunfactek 16 Bagu Bálint

Székely Dénes Benedek

Budapest legszebb kivilágított 17

helyei Kert Melinda

TISZTA HANG

Platon Karataev-koncertajánló 18

Oláh Bálint

Karácsonyi zeneajánló 19 Kókai Lili

EZT NÉZD!

Az amerikaiak Reszkessetek, betörője, avagy az élet csodaszép

20 Szikszay Nóra

FEJTÖRŐ

Rejtvények 21

Összeállította:

Székely Dénes Benedek

GASZTROVAT

Márványkuglóf 22 Őri Júlia

Almáspite 22 Székely Dénes Benedek

ÍGY ÍRTOK TI

Túl szép perc 23 László Luca

Minnesotai tél 24 Szabó Attila

...és kidobták 25 Székely Zsófia

Alojzia 25 Cardinael Jan Maerten

KÉPREGÉNY

Vasco de Lama 27 Fülöp Kata

Tegyél érte!

Gondolkodtál már azon, hogy mivel tudnád jobbá tenni a környezeted? Mindig is segíteni szeretnél volna a rászoruló embereken, de eddig nem volt rá lehetőséged? Vagy csupán egy innovatív csapat aktív tagja szeretnél lenni, ahol a jótekonkodás mellett tapasztalatokat is szerezhetsz? Most itt a lehetőség.

A Tegyél érte! Egyesület (TÉRTE) egy volt apácza és jelenlegi apácaiból álló csapat. Célunk, hogy valamiképpen jobbá tegyük a rászorulókat életét. Karitatív kezdeményezéseinkkel a hátrányos helyzetű gyermekeket, fiatalokat támogatjuk, mivel erősen hisszük, hogy minden egyes szorultabb helyzetben levő ember megérdemli a segítséget.

Az őszi folyamán tanszergyűjtést szerveztünk, amelyet rendkívül eredményesnek könyveltünk el. Rengeteg taneszközt sikerült összegyűjteni, melyet az Ökumenikus Segélyszervezet javára ajánlottunk fel. Az adományok között az írószerektől kezdve a füzeteken át egészen a tankönyvekig mindent meg lehetett találni. A segélyszervezet a tanév folyamán kezdi el a nagymennyiségű gyűjtemény kiosztását a rászoruló gyermekek között.

Emellett decembertől kezdve még több karitatív projekt megvalósításán dolgoztunk. Ilyen volt a december 5-én megrendezésre került sütivásár. A befolyt összeget szintén adományként fogjuk felajánlani.

Ezen kívül közösségünk tagjai Mikulás-ünnepséget rendeztek december 6-án egy hal-

lássérült óvoda és iskola tanulói számára, ezzel is felejthetetlen élményt okozva a gyermekeknek. Mindezek mellett egyik legnagyobb volumenű decemberi kezdeményezésünk a karácsonyi adománygyűjtés volt. Lelkes kapcsolattartók és Tóth László tanár úr segítségével felvettük Kengyel településsel a kapcsolatot.

A gyűjtés lényege az volt, hogy az adományozók cipős dobozba csomagolva hozták otthonról az esetleges régebbi, megunt tárgyaikat, játékaikat. Az adományokat várhatóan a téli szünet első napjainak valamelyikén juttatjuk el személyesen a rászoruló gyermekeknek. Ünnepeles keretek között szeretnénk átadni nekik az ajándékokat egy kis meglepetés kíséretében. Reméljük, hogy a következő év is megannyi

kezdeményezést tartogat számunkra. Ha van kedved csatlakozni és örömmel részt venni a TÉRTE munkájában, bátran keresd egyesületünk kapcsolattartóit és a honlapunkat.

Oláh Bálint

Honlap:

<http://www.terte.hu>

Kapcsolat:

Oláh Bálint 12.b
(olahbalint2000@gmail.com);

Várad Eszter 12.b
(varadi.eszter.noemi@gmail.com)

A fény mint szimbólum

Mi az a fény?

A Magyar Értelmező Szótár igen egyszerűen fogalmazza meg: látható sugárzó energia. És mit jelent nekünk a fény? Ezt már nehezebb röviden szavakba foglalni.

A fény a földi élet és az emberi érzékelés elengedhetetlen feltétele. Úgyszólván egyetemes szimbóluma az életnek, a reménynek és a menedéknek. A sötét erdőben eltévedt vándor újult erővel kezdi szedni a lábait, ha pislákoló fényt lát a fák között, és az éjszakai tengeren hajózó kapitány is megkönnyebbül, amikor meglátja a világítótorony világát. A fény irányt mutat és vezet. Jó közeledni hozzá.

Ezt a jelenséget könnyű visszavezetni a civilizáció kezdetéig. A fény, a tűz mindig is nagy értéket képviselt, kincsként őrizték lángját. Aki köré gyűlt, élelmet kaphatott, és védelmet a vadállatokkal szemben. Az égbolton vándorló napnak sok nép tulajdonított isteni tulajdonságokat, fényénél napkeltétől napnyugtáig dolgozhattak a földeken. A „villanyos” kor előtt ez határozta meg napjaikat és életüket. Meleg sugaraival életet adott a betegnek és pihenést a fáradtnak. Nem csoda, hogy egy egyiptomi falfestményen a nap sugarait simogató kezekként ábrázolta a művész. Az áradó fény tulajdonságainál fogva adta magát, hogy a legkülönbébb dolgok és eszmék szimbóluma legyen.

A vallásokban

Itt a fény, a ragyogás legtöbbször egy természetfeletti erő és/vagy isten jelenlétét jelképezi, a lehető legjobban kimerítve a szimbólum értelmezéseit. Amikor a Bibliában Isten megjelent Mózesnek a Sínai-hegyen, a dicsőségét és feljebb-

valóságát jelképező fényáradat vette körül.

Az eljövendő Jézusról az Ószövetség felragyogó világossággként beszél. Itt az ő fénye igazságot és menekvést jelent.

Az iszlám prófétáját, Mohamedet néha lángcsóvával a feje körül, vagy egyszerűen csak feltörő lángcsóvaként ábrázolják a kódexekben. Mivel az

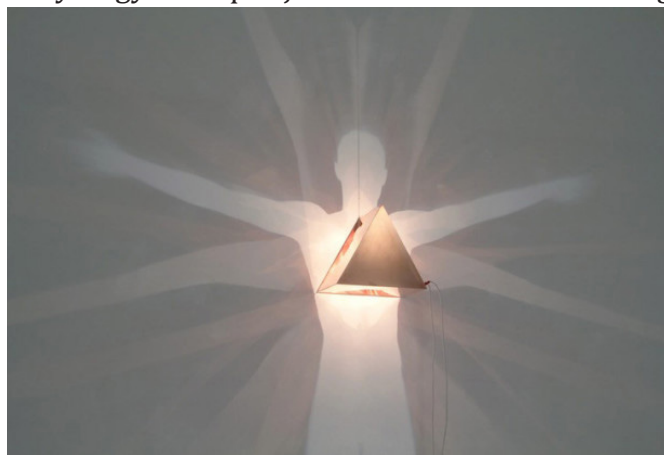

iszlám tiltja az emberek és állatok ábrázolását, utóbbi maga is szimbólumként működik, és a próféta Istentől való küldöttségére és igazságára utal. Ez a láng hasonlatos a más vallások ábrázolásai-ban is megjelenő kör alakú glóriához, mely formát az iszlám csak korai szakaszaiban használta. A buddhizmus ezektől eltérőbb formában használja

a fény szimbólumát, ugyanis agnosztikus és nontesta vallás, tehát nem-istenhit, és nem is tartja fontosnak vagy lehetségesnek megtudni, hogy van-e isten. Itt a fény a bölcsesség, a buddhai megvilágosodás fénye. Ezt az állapotot hosszas meditáción keresztül érhetik el, és sikerül kiiktatniuk lelkükben a szenvedéseket okozó vágyakat. Ekkor már képesek tisztán látni és eljutnak a megvilágosodás állapotába. Szertartásaikon a mécsesek is ezt a tudást ábrázolják, azok egymásnak való átadása pedig a tanítás és összetartozás jelképe.

A művészetben.

Fény nagy szerepet játszik a művészetekben. Egy

hely megvilágítottsága meghatározhatja a teljes hangulatát, legyen szó festményről, színpadképről, vagy akár épületről. A térbeli művészetek (építészet, szobrászat, tájépítészet stb.) alkotóeszközként használják a fényt, amelynek velejárója volt az árnyék is, és ezek együttes hatása izgalmas kompozíciókat eredményez. Egy épület ötletes megvilágításának már a régi korokban is megvolt a maga technikája, mint II. Ramszesz sziklába vájt Abu Szimbel-i temploma, amely legmélyére tájolásának köszönhetően évente kétszer besütött a nap, vagy a római Pantheon, melynek tetején egész évben besütnek a napsugarak, és a tavaszi és őszi napfordulókkor teljesen a közepére esik a fény. Hasonlóan kreatív megoldások születtek meg később az iszlám művészetben is. Ezek a megoldások nemcsak az emberek isteneikhez való közeledését jelentette, hanem a szem gyönyörködtetését is szolgálta, és építtetőjének is dicsőségére vált.

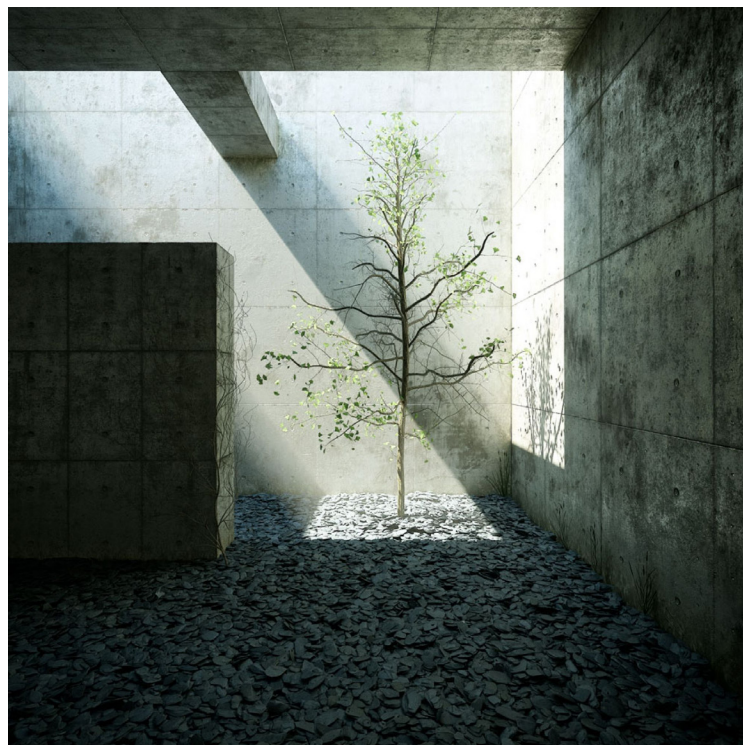
A filozófiában

A fény a tudás, a megismerés és bölcsesség jelképe is. Az értelem, amely kiárad a nagy tudású emberből, világosságot gyújt hallgatói elméjében. A

bölcs tudása megbízható és követendő, utat mutat a káoszban. A 18. század a „fény százada” jelzőt kapta, mert az emberek másképp kezdtek el gondolkodni, nemcsak a filozófusok, de lassan-lassan a közemberek is. Megkérdőjelezték társadalmuk alapjait, a hatalmat, a vallást és a hagyományt, és semmilyen eszmét nem fogadtak el, amely nem volt jól megalapozott és észszerű. Felértékelődött a vizsgálódó, tudományos világnézet. Mozgalmuk hasonlított az ókori görög filozófia kezdeteihez, amikor az akkori filozófusok is elvetették addigi világnézeteiket, hogy újat építhessenek fel maguknak a megfigyeléseik alapján.

A fény metaforáit ma sem használjuk nagyon eltérő jelentésekkel, mint elődeink. Ma is élet, tudás, menedék és eszköz számunkra, még ha az elektronikus kor eljövételével meg is változott a hozzá fűzött viszonyunk.

Csegi Márta

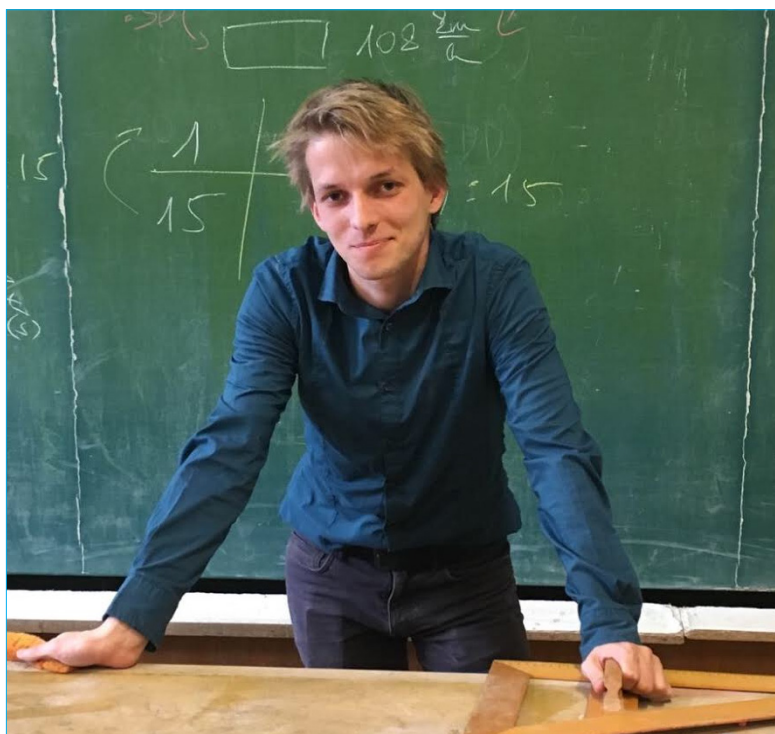
Vissza az Apáczaiba!

Interjú Werner Bence tanár úrral

Újabb volt apáczais tanárral büszkélkedhet az iskola: Werner Bence tanár úr beszélt nekünk az egykori és a jelenlegi Apáczaairól, szabadidejéről és életpályájáról.

T.Sz.: Miért a tanári pályát választotta?

W.B.: Egyrészt azért, mert – elég negatívan hangzik, ne tessék félre érteni – nem minden alakult úgy az életemben, ahogy eredetileg elterveztem, és azt láttam, hogy a nagyon magas színvonalú tudományos pályához nagyon erős elhatározás kell. Viszont a tanári pálya nagyon szimpatikus volt két dolog miatt is: így tudom visszafizetni a társadalomnak azt a rengeteg bizalmat és adósságot, amit belém vetettek, és abban bízom, hogy az utánam jövő generációk kicsit ügyesebbek lesznek, mint én, és nem szenvednek ilyen szerencsétlenségeket.

T.Sz.: Van valami ilyen hobbija?

W.B.: Igen, nagyon szeretek játszani a szabadidőmben. Nyilván én is szoktam filmeket nézni, olvasni, de ezek inkább kiegészítő dolgok. A játékokról annyit, hogy ezek alatt leginkább kártyajátékokat és társasjátékokat kell érteni. Stratégiai, izgalmas kis gondolkodtató játékokra kell gondolni, nagyon modern megoldásokra.

T.Sz.: Van kedvenc filmje? Ha igen, miért pont az?

W.B.: Vannak nagy szerelmeim. Nagyon kedvelem a Melankóliát Lars von Triertől és Az ember gyermekeit Alfonso Cuaróntól. A Melankóliát azért jelölném meg kedvencemként, mert nagyon szemléletesen és jó érzékkel ad át egy érzést. Az utóbbit pedig azért, mert nagyon negatív pozícióból egy hosszútávon reménykeltő üzenetet hordoz, és valami olyat mond az emberiségről, hogy a sok hibánk ellenére mégiscsak megéri nekünk itt lenni, nem jutunk mind a pokolra.

T.Sz.: Kiskorában mi szeretett volna lenni?

Mikor döntötte el véglegesen, hogy milyen pályára lép?

W.B.: Kiskoromban elég határozatlan voltam, természetesen az összes jópofa foglalkozás felmerült, ami egy óvodás gyerekek fel szokott. Talán a rendőr és a detektív volt az, ami kimondottan érdekelt akkoriban. Nem sokkal később – talán az általános iskola végén – kezdtem el kifejezetten érdek-

lődni a matematika és a fizika iránt. Ekkor arra is gondoltam, hogy főgonosz leszek, aki elpusztítja a világot.

A gimnáziumban nagyon komolyan elkezdtem foglalkozni a lehetőséggel, hogy kutatói, fizikai pályára lépek.

Mindig érdekelt a tanítás és mindig is fog. Elsősorban inkább hobbiként tekintettem rá.

Már nagyon sok éve tanítok magántanítványokat és az idők során megszerettem ezt a dolgot, de mondjuk úgy, hogy nagyon nehéz karrierként és megélhetésként tekinteni a tanári pályára. Nem egy könnyű sors.

T.Sz.: Ha most érettségizne, akkor ugyanarra az egyetemre és szakra jelentkezne, vagy változtatna valamit?

W.B.: Nem szívesen mondok ilyen negatív dolgokat, viszont azt kell mondjam, hogy bár egy nagyon nehéz és felelősségteljes szakma a tanári pálya, de nem biztos, hogy a mostani állapotban neki mernék még egyszer ugrani egy hatéves képzésnek.

T.Sz.: Melyik a legviccesebb dolog, ami az eddigi tanári pályáján történt?

W.B.: Nem tudnék kiemelni egyet sem, szerintem nincs még annyi tapasztalatom.

T.Sz.: Hogy telnek az órák, amiket megtart?

W.B.: Ez nagyon változó. Két dolgot kell figyelembe vennem: egyrészt nem mindig sikerül egy-egy óra, másrészt azt, hogy a különböző osztályok különbözőképpen reagálnak az óráimra.

T.Sz.: Mi jut eszébe a fény fogalmáról? Milyen érzéseket kelt Önben?

W.B.: Azt, hogy utálok a telet, mert sötét van. És természetesen eszembe jut Lucifer, a fényhozó és a felvilágosodás.

T.Sz.: Milyen volt apáczais diáknak lenni?

W.B.: Nem volt könnyű apáczaisnak lenni. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon intelligens társaság, akik összegyűlnek itt évről évre, de bizonyos értelemben más itt az élet, mint egy szokásos középiskolában, tehát más hangulat alakul ki az emberek között, komolyabban veszik a tanárok a munkájukat, komolyabbak az elvárásaik. Összességében voltak nehézségeink, de igazság szerint nagyon sokat tanultam itt, olyan műveltséggel és felkészültséggel látott el ez a iskola, hogy nagyon sokáig összemérhetetlen volt a felkészültségem az évfolyamtársaiméhoz képest az egyetemen.

Tehát vannak ennek nagyon komoly előnyei, és nem véletlenül nyernek itt OKTV-versenyeket a fiatalok.

T.Sz.: Milyen érzés tanárként visszatérni az iskolába és találkozni a volt tanárjaival?

W.B.: Felemás érzés, eleinte egy kicsit zavaró volt. Összességében én nagyon sokat változtam, és ennek megfelelően a róluk alkotott képem is sokat változott, úgyhogy sokkal barátságosabbnak tűnik minden.

Én nem voltam egy jó diák, kifejezetten rendbontó voltam, annak idején sokaknak meggyűlt velem a baja. Zavartam az óra menetét mindenféle megjegyzéseimmel, elképzeléseimmel, elvárásaimmal, amik vagy jogosak voltak, vagy nem – valószínűleg nem. Nem mindenki tudott velem megbarátkozni, de néhány tanárommal nagyon jó kapcsolatban voltam akkor is és most is.

T.Sz.: Mi a jelenlegi véleménye az Apáczai-ról?

W.B.: Azt gondolom, hogy nagyon sokat változott az iskola az előnyére, sok jó tanárcsere történt, és nekem sokkal modernebbnek és barátságosabbnak tűnik. Régebben más volt a hangulat, bár lehet, hogy csak azért tűnik így, mert más szemszögből nézem.

T.Sz.: Ha döntenie kellene, hogy most vagy régebben járjon ide, akkor melyiket választaná?

W.B.: Lehet, inkább most próbálnám meg – és ez kincstári optimizmus, de azt hiszem, hogy most.

T.Sz.: Nyolcadikosként jelenleg is az Apáczai mellett döntene?

W.B.: Nagyon jó érveim vannak, hogy az Apáczait válasszam. Olyan emberekkel ismerkedtem meg itt, akik eszméletlen gondolatokat ültettek el az agyamban, amik mai napig meghatározóak abban, hogy hogyan élem az életemet, és nem biztos, hogy más iskolában arra is figyelmet fordítanak, hogy hogyan értelmezzük a világot.

Cardinael Jan Maerten
Bukovszky Eszter

Látogatás a Paksi Atomerőműben

Egy mindenre elszánt, bátor 40 fős csapattal vágtunk neki a kalandos útnak. Vezetőink Zsigri Ferenc tanár úr és Szegedy-Maszák Anna tanárnő volt, akik mindvégig csak emelték az esemény színvonalát.

A találkozót 7.45-kor volt a Fővám téren, és 8.00-kor startolt el buszunk, fedélzetén a tudás-szomjas sereggel. A tanár úr már az odavezető úton igyekezett szórakoztatni minket a rá jellemző szellemes, ugyanakkor mégis tanulságos anekdotáival, melyek bevezettek minket a magfizika sajátos világába. Mikor leszálltunk, elénk tárult az atomerőmű a maga lélegzetelállító nagyságában. (A négy reaktor egy-egy szellőzőkéményének magassága kb. 100 m, ezzel megelőzi magasságban a Pesten található Szent István-bazilikát is.) Mielőtt belépnénk a látogatóközpont épületébe, pár ismerős arc fogadott minket mellszobrok képében. Megtalálható volt köztük Wigner Jenő, Neumann János, Szilárd Leó, Teller Ede, Hevesy György, Kármán Tódor, Marx György és Lévai András mellszobra is.

A látogató központban egy kis múzeumot alakítottak ki, ahol Magyarország és a világ energiaszükségletéről hallhattunk. Itt egy kis érdekességgel is találkoztunk: az utasszállító repülőgép pilótái is sugárzásnak vannak kitéve, ugyanis a magas légkörben a „földszintihez” képest erősebb a kozmikus sugárzás miatti háttérsugárzás.

Az atomerő-MŰ-ködése

Az erőmű 4 nyomottvizes reaktorblokkal rendelkezik, melyek két zárt vízkörből, a primer és szekunder körből állnak. A nyomottvizes azt jelenti, hogy a primerköri víz nagy, 123 bar nyomású, így a közel 300 °C-os víz nem forr fel.

A primerkör egyik feladata a szekunder köri gőz megtermelése, melyet az atomreaktor, a keringető hurkok és szivattyúk, a gőzfejlesztők hőátadó csövei és a térfogatkompenzátor együttese képes létrehozni.

A szekunderkör szerepe a primerkör által előállított nagynyomású gőz energiája által a turbinák meghajtása, melyek a generátorok működtetésével fejlesztik az elektromos áramot. Ezek a generátorok percenkénti 3000-es fordulatszám mellett, a mágneses indukció elvén képesek 15.750 V feszültségű elektromos áramot termelni. Ezek után alkalmunk adódott ténylegesen látni a „mestert” (az áramot termelő berendezéseket) működés közben. A hatalmas, mintegy 500 méter hosszú csarnokban nem kis zajt keltve robotoltak a turbinák, amelyek az adott pillanatban is emberek millióit látták el villamos energiával országszerte.

Ha másért nem, már csak azért is megéri egyszer ellátogatni erre a helyre, mert ajándékokkal és szórólapokkal nem fukarkodnak, illetve egy cikk keretei között bemutathatatlan mennyiségű (és minőségű!) érdekességgel találkozik az ember egy ilyen látogatás során, továbbá ki ne élvezné azt a felhajtást, amit a komoly biztonsági rendszer ellenőrzései vonnak maguk után. Köszönjük Paks, és a mielőbbi viszontlátásra!

A képeket készítette: *Solymosi Réka*

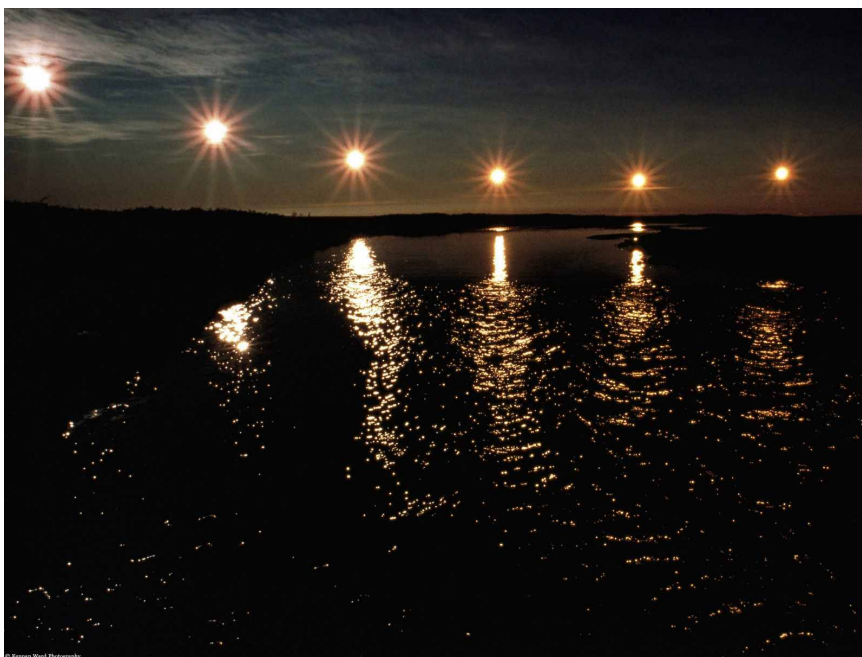
Roskó Kristóf

Észak fehér éjszakái

Skandinávia éghajlata meglehetősen egyedi. Különleges fekvésének köszönhetően az északon feltételezhető zord hideget enyhíti a Golf-áramlat egyik ága, amely a térség közelében halad el. Azonban a nappalok és éjszakák szokatlan váltakozása ennél sokkal meglepőbb jelenség egyes országokban.

A svédek ezt „**fehér éjszakáknak**” nevezik. Ez a kifejezés az év azon szakaszára utal, amikor májustól augusztusig szinte csak 3-4 órára megy le a nap. Sőt, északra, Lapföldön egyáltalán nincs nyáron napnyugta, ekkor a Nap a látóhatár peremén vándorol át, azaz még éjjel is tisztán látható. Télen viszont a sötétség kap főszerepet. Ilyenkor egyáltalán nincs teljes világosság, csak 1-2 órán át láthatóak sejtelmes fények a horizont közelében. Svédország mellett Norvégia még az „éjféli nap országának” titulust is megkapta, ám ezt rajta kívül több ország is magáénak tudhatja földrajzi szélességükből adódóan. Az „éjféli nap” a Föld sarkai körül észlelhető jelenség. Az év bizonyos részeiben a $66,56^\circ$ szélességi foknál magasabban elhelyezkedő területeken a Nap még éjfélkor is teljes pompájában a horizont felett marad. Az említett szélességi fokon ez minden évben egy-egy nap fordul csak elő.

De miért is jelentkezik ez a két speciális földrajzi jelenség? A Föld tengelye nem teljesen merőleges a keringési síkhoz képest, ezért a Nap fénye nem éri egyenletesen a bolygó felszínét mindenhol. Rendkívül érdekes az is, az ott élő emberek életmódja mennyire igazodott az adott éghajlati viszonyokhoz. Hogy egy példát említsek; nyáron általában megfigyelhető, hogy a házak ablakain az összes függöny szét van húzva. „Amíg ilyen hosszúak a nappalok, annyi fényt engednek be, amennyit csak tudnak” – mondta egy svéd szállodatulajdonos egyik vendégének.

Azt gondolom, hatalmas élmény lehet megélni egy ilyen varázslatos földrajzi fenomént, igazán reprezentálja kis bolygónk sajátos és változatos természetét.

Csillagrendszerünk ékköve, avagy a Nap

Egy meleg nyári estén szíved választottjával üldögélsz a Duna parton, míg kéz a kézben, a szerelem vad tengerében lubickolva csodáljátok az egész égboltot átítató, narancsvörös színű festői naplementét. Ez a romantikus jelenet természetes nem jöhetne létre csillagrendszerünk ékköve, a fényét fáradhatatlanul sugárzó Nap nélkül.

De mi is valójában a Nap? Egy csillag, azaz egy nagyrészt hidrogénből és héliumból álló, nagytömegű, forró gázgömb. Pont olyan, mint bármelyik másik csillag a tündöklő éjszakai égen. Ráadásul a Nap egy fősorozatbeli csillag, ennél fogva a Tejútrendszerben lévő többi csillaghoz képest mind méretét, mind hőmérsékletét és fényerősségét tekintve tökéletesen átlagosnak mondható. Az egyetlen dolog talán, ami nem kimondottan szokványos benne, az az, hogy a Nap egy egyedül lévő csillag, mivel nincsenek vele egy tömegközéppont körül keringő társ csillagai. Míg galaxisunkban gyakoribbak a kettő vagy akár három csillagból álló csillagrendszerek.

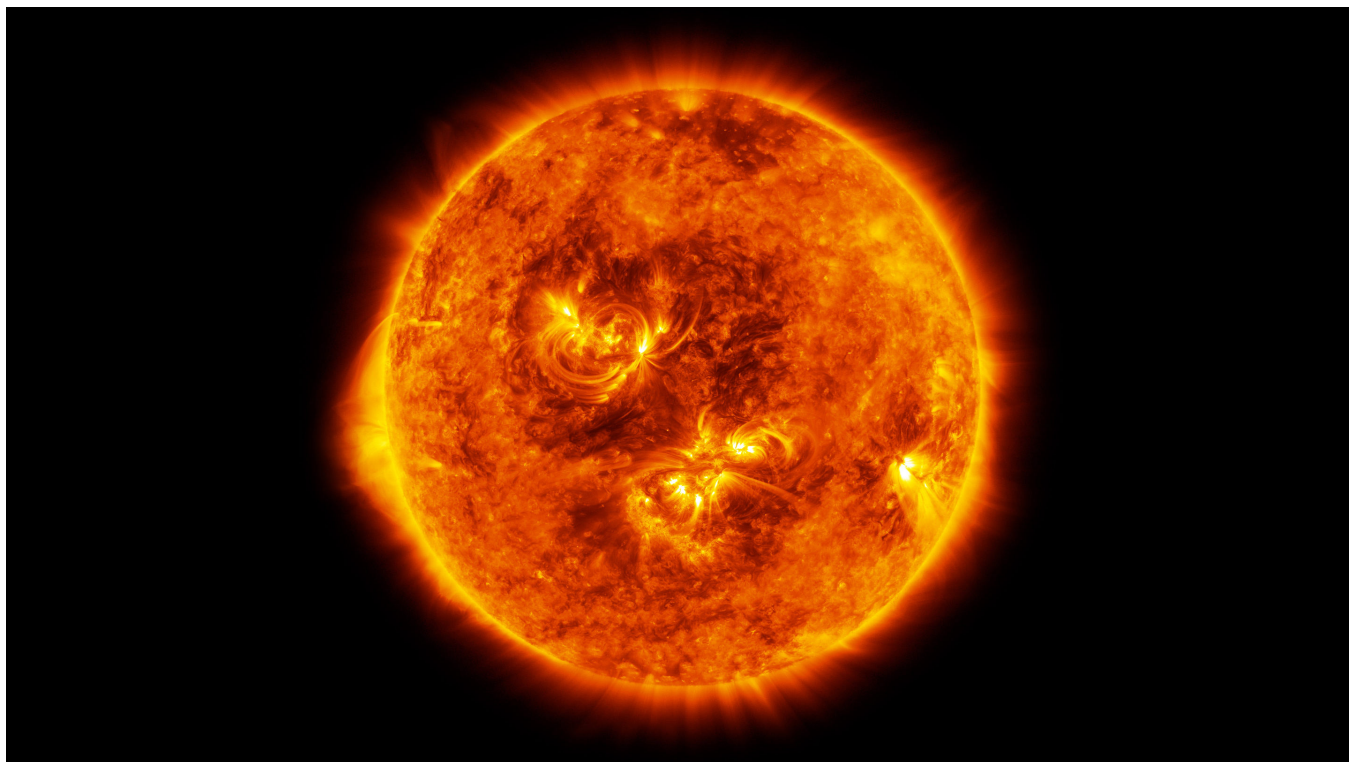
Tehát a Nap mint csillag eléggé jelentéktelen. Mégis, hogy ha a Földhöz viszonyítjuk, rájövünk, hogy nem is olyan kicsi. Hiszen átmérője 109-szer, térfogata pedig 1 300 000-szer nagyobb,

mint a Földé. A Nap Földtől mért távolsága 1 csillagászati egység, ami több mint 149 millió km. Ezt a távolságot még a leggyorsabb dolognak a világon, a fénynek is 8 percébe és 19 másodpercébe telik megtennie. Viszont a Nap nem csupán óriási méreteket ölt, nem csupán hatalmas távolságra helyezkedik el tőlünk, de hőmérséklete is irtózatosan magas. Ragyogó égitestünk hőmérséklete ugyanis még a felszínén is meghaladja az 5500 °C-ot, a magjában pedig akár 15 millió fok feletti értéket is elérhet.

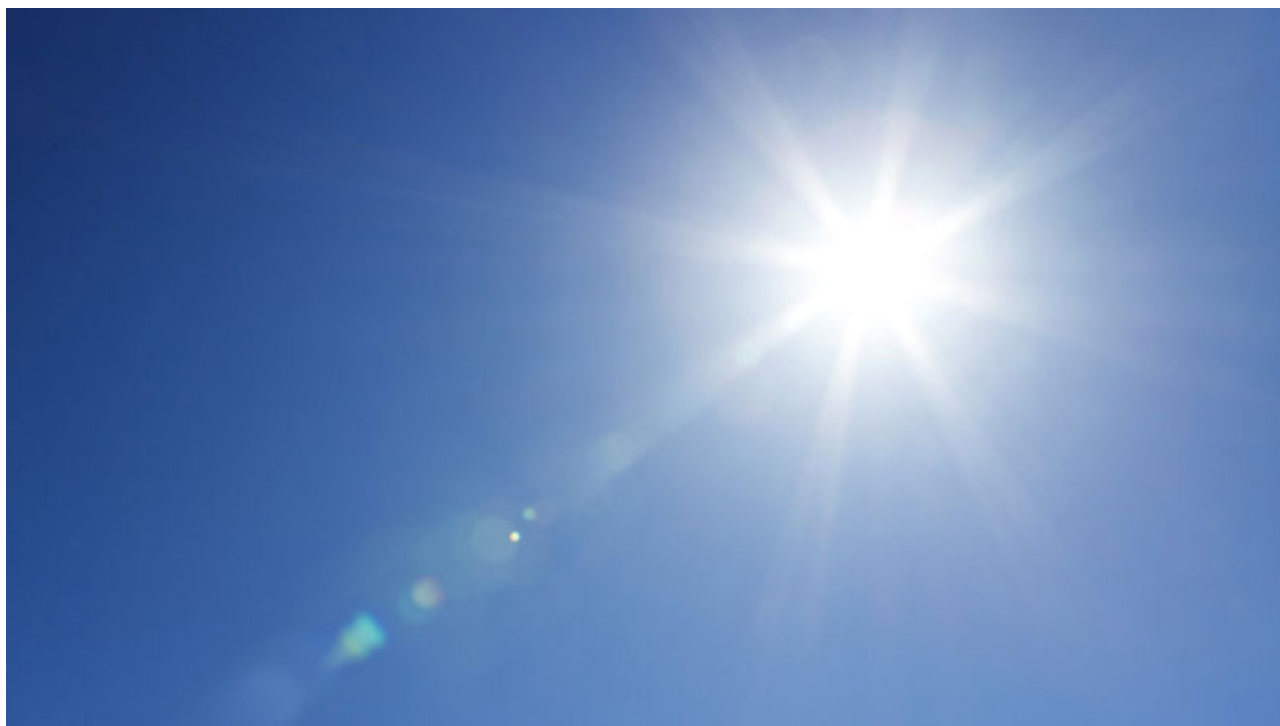
Ez az iszonyatosan forróság nem másnak köszönhető, mint a csillagokban végbemenő magfúzióknak. Ebben a hidrogén atomokból héliumot létrehozó folyamat során ugyanis rengeteg energia szabadul fel, főleg hő és fény formájában. A csillagokban lezajló magfúzió tehát meglehetősen exoterm, azaz a környezetének temérdek

energiát ad le. Ebből kifolyólag egy csillag belsejében emberi léptékben gondolkozva felfogatatlanul hatalmas hő uralkodik. Továbbá a magfúzió az oka a Nap fénykibocsájtó karrierjének is, mely során fotonokat intermedíál a napszélrózsa min-

den irányába az elektromágneses sugarak látható és láthatatlan spektrumában egyaránt. Mellesleg, ezen hő és fény felszabadulásával járó exoterm folyamatnak a számlájára róható maga a földi élet is.

Összegezvén tehát, az a fény, amit egy romantikus nyári estén, a Duna parton üldögélve, szerelemmámorba süppedve csodálsz kedveseddel, nem más, mint egy 15 millió °C-os belső hőmérsékletű, 150 millió km-re lévő fősorozatbeli csillag magfúziós tevékenységének a Földet közel 8 perc alatt elérő, foton formájában leadott mellékterméke.

Advent

A karácsony az emberek legkedveltebb ünnepe. Nincsen fogható a mézeskalács és a fenyőfa illatához, meg a különböző színekben pompázó karácsonyi fényekhez.

Az ünnepre való hangolódás december 24-e előtti negyedik vasárnapon kezdődik. Az advent alatt mindenki a nagy ünnepre készül, ajándékot vesz, készít a szeretteinek, barátainak, díszíti a házat. Az emberek – ideális esetben – több időt töltenek együtt, összegyűlik a bővebb család és megkezdődnek az egyéni hagyományok. Ilyenkor kezdjük hallgatni a karácsonyi zenét és nézni a témához illő filmeket.

Sok családban e mellett ebben a huszonnégynapban apróbb ajándékokkal lepik meg egymást, hogy fokozzák karácsony napjáig az izgalmakat. Ennek az eredete egy kisfiútól jött, aki türelmetlenül várta már a karácsonyt. Az anyukája készített neki egy naptárt, amin 24 kétszárnyú ablak volt és ezek rejtettek egy-egy cukorkát.

Ez az egész készülődés a katolikus vallásból indult. Az advent szó az adventus Domini latin kifejezésből ered, ami annyit tesz: az Úr eljövetele. A negyedik században kezdődött, ez egy felkészülési időszak volt a január hatodikai felnőtt keresztelezéshez. Az ötödik században vált jelentőssé és régen böjtöt is tartottak, amit a huszadik században hagytak el. Szép szokás adventi koszorút készíteni, amire 4 gyertyát helyezünk. Ezek általában lilák és rózsaszínűek, amiknek szintén van vallási jelentésük. A lila a bűnbánatot, a rózsaszín az örömet jelenti.

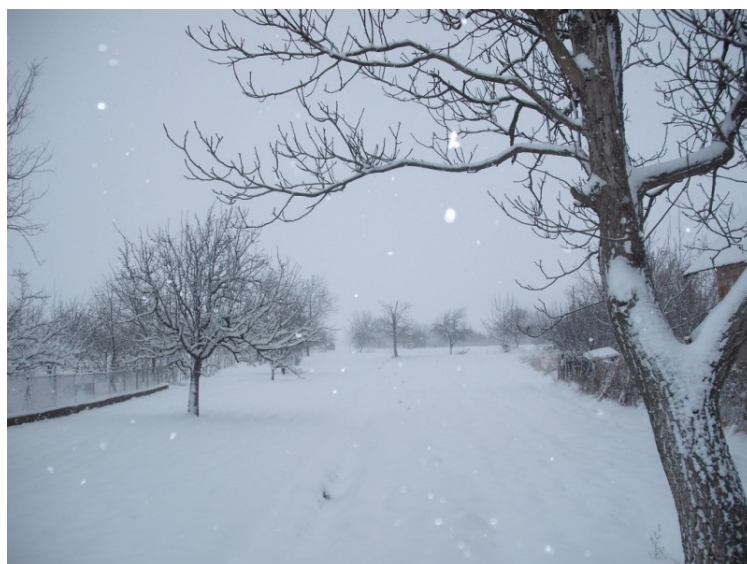
Nem szabad megfedkezünk december hatodikáról sem. A Mikulás rengeteg örömet és jószágot hoz nem csak a gyerekek számára, hanem a felnőtteknek is. Ezek az ünnepek jobban összehozzák az embereket, a közös készülődés felejthetetlen emlékeket hozhat számunkra.

Természetesen mindenki részese lehet az ünnepi hangulatnak, nemcsak a keresztény hívők. A zsidó vallásúak ekkortájt tartják a fény ünnepét, a hanukát, ez a nyolc napig tart. Minden nap meggyújtanak egy gyertyát a menorán.

A hideg napokon kellemes érzést keltenek az apró lángok. A fények egyébként az egész városban is jelen vannak. Az utcák, a boltok mind csodásan ki vannak világítva. Az utcán sült gesztenyét, forró teát, forró csokit árulnak, de ezek akkor a legjobbak, ha közben havazik is. Mindenkinek vidám, meghitt készülődést kívánok!

Mindenkinek vidám, meghitt készülődést kívánok!

Fényfunfactek

Lucifer: A név a latin lux/lucis (fény) és a fero (hozni) szavakból ered. A fény a tudást szimbolizálja. De vajon sátáni-e ez a tudás? Nos, ez attól függ, hogy jóra vagy rosszra használjuk-e. Továbbá vajon kaptunk-e eleget ebből a tudásból? („Két dolog végtelen: a világegyetem és az emberi hülyeség. Bár az elsőben nem vagyok biztos.” – Albert Einstein)

Szent Elmo tüze: Viharos időben hosszú rúdszerű tárgyak végénél (árbóc, vilámlámpák) alakulhat ki, ahol is a levegő ionizálódik, és emiatt erős, szabad szemmel is látható fény jön létre.

Catatumbo-villámlás: Ez a jelenség egyedül Venezuelában lelhető fel. A Catatumbo folyó torkolatánál sűrű, hatalmas villámlások közepette ez a jelenség a világ legnagyobb ún. ózon-generátora. Ez a némelyeknek ijesztő, ám sokaknak lenyűgöző természeti jelenség az év 160 napján, akár 10 órán keresztül látható, de kizárólag ezen a területen. Óránként akár 260 villámot is számoltak már.

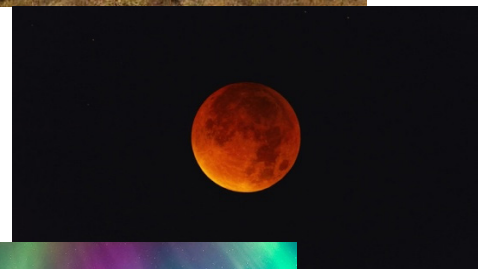
Tűzörvény: Úgy is ismerik, hogy Ördögörvény vagy Tűztornádó. Általában akkor keletkeznek, amikor az intenzív hő és viharos szélviszonyok találkoznak. Tehát általában erdőtüznél láthatóak.

Vérhold: A vérhold, vörös Hold (angolul Blood Moon) jelenség holdfogyatkozásakor lép fel, az ilyenkor narancsvörös színben pompázó Holdra utal.

Sarki fény: A sarki fény a Föld északi és déli sarkánál a légkörbe behatoló töltött részecskék által keltett időleges fényjelenség. Leginkább késő ősztől kora tavaszig figyelhető meg az északi sarkkörtől északra, illetve a déli sarkkörtől délre.

Cserenkov-effektus: Ez okozza az atomreaktorok hűtőmedencéjének átható kék színét. A jelenséget az atomreaktorból érkező a vízben levő fotonoknál gyorsabban mozgó töltött részecskék által keltett elektromágneses sugárzás okozza, amit a víz fénytörése miatt látunk kéknek.

Sterling Hill-i Bányász Múzeum: New Jersey utolsó vas és cink bányája, amely arról híres, hogy a bánya 73 méter hosszú szakaszán végig fluoreszkáló ásványok borítják a bányafalat.

Bagu Bálint
Székely Dénes Benedek

Budapest legszebbén kivilágított helyei

Az ünnepek közeledtével Budapest fényárban úszik napnyugta után, ami csodás kelléke az esti sétálgatásnak. A számos karácsonyi vásár mellett a fontosabb utak és terek is ki vannak világítva, amiktől azonnal karácsonyi hangulatunk lesz. Összeszedtem néhány olyan helyet, ahova érdemes idén karácsonykor ellátogatni, ha egy kicsit hangolódni szeretnénk az ünnepekre.

Andrássy út

Az út két oldalán a fákat ilyenkor fényfüzerek borítják, itt végigmenve igazán különleges látványban lehet részünk.

Szent István Bazilika

Az egyik országszerte ismert karácsonyi vásárunk található itt, fényfestéssel, jégpályával „fűszerezve”.

Vörösmarty tér

A másik híres karácsonyi vásárunk, ami a Váci utcáról nyílik. A vásáron különféle kézműves termékeket, díszeket vásárolhatunk, valamint az ingyencségek kedvelői töltött kürtőskalácsot és forralt bort is fogyaszthatnak.

Váci utca

Az iskolánktól akár gyalog is megközelíthető Váci utcán ilyenkor a szokásosnál is több turistával együtt sodródhatunk a Vörösmarty térig, vagy vásárolhatunk az itt található boltokban.

Fényvillamos

A Duna partján közlekedő villamos még kívülről is érdekes látványosság, akár csak egy kép erejéig is, felszállva azonban megcsodálhatjuk a kivilágított Budavári Palotát is.

Műjégpálya

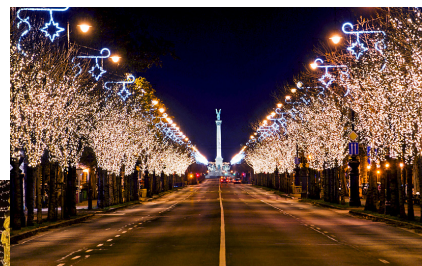
A Városligetben fellelhető Műjégpálya este a leghangatosabb, közelében a Vajdahunyad várával, illetve a Hősök terével.

MüPa (és koripálya)

A Művészetek Palotájának kivilágítása messziről észrevehető, mellette még korcsolyapályát is kiépítettek, ahol klasszikus zenére róhatjuk a köröket.

Egyetem tér

Végül, de nem utolsó sorban ne felejtkezzünk el az Apáczai közvetlen környezetében lévő Egyetem térről sem, ahol minden évben karácsonyfát állítanak és a lámpaoszlopok is karácsonyi fényekben pompáznak.

Koncertajánló: Platon Karataev

December 20-án kerül megrendezésre az A38 hajón a folk hangzású dallamokat játszó magyar Platon Karataev zenekar koncertje a Csaknekedkislány közreműködésével.

A zenekar története 2013-ra nyúlik vissza, Balla Gergő akkor kereste fel régi cimboráját, Czakó-Kuraly Sebestyént (Cz. K. Sebő), hogy tanítsa meg gitározni – eleinte pedig feldolgozásokat, majd később saját számokat játszottak a Szabó Benedek és a Galaxisok dobosával, Bradák Somával. A Platon Karataev 2016-ban alakult meg Jáky András basszusgitárossal kiegészülve, azóta csillaguk folyamatosan ível felfelé.

A banda egy Tolsztoj-karakterről kapta a nevét. 2017-ben jelentették meg első nagylemezüket For Her néven, amely hatalmas sikert aratott. Különleges koncepcióban jelent meg az album, ugyanis nem teljes egészében, hanem három részre tagolva került fel a Spotify-listákba. A céljuk mindezzel az volt, hogy minél több emberhez eljusson alkotásuk, mivel szerintük a nagyközönség nem biztos, hogy meghallgatná egy új zenekar nagy lemezét teljes egészében.

A For Her egy szakítás különböző stádiumain megy keresztül a szomorúságtól kezdve depresszión át egészen a dühig, majd a beletörődésig. Egy végtelenül őszinte lemez lett a végeredmény. Az egyszerű szöveg rengeteg mély érzelmet rejt magában, melyet a srácok rendkívül hitelesen tudnak átadni a közönségnek a színpadon.

Az együttes nemrég bejelentette, hogy hamarosan elkészül a második nagylemezük, mely tartogat néhány újdonságot, de a jól megszokott akusztikus hangzás – mely magán viseli a brit és az amerikai folkzene hatásait – garantált. A Platon Karataev könnyen lehet az akusztikus újhullám brandje itthon, a soron következő decemberi koncertjükre mindenképp érdemes elmenni.

Oláh Bálint

Zeneajánló

A következő kis zeneajánlóban a diverzitás kerül fókuszpontba stílusban, műfajban és témában, bár a rapszámok kissé többségben vannak...

A 2018-ban megjelent zenék között kötelező megemlíteni a Kamikaze c. albumot Eminemtől, különösen a Joyner Lucas közreműködésével készült Luck You c. számot, ami már bőven 78 milliós megtekintést számol Youtube-on.

Ezentúl szeretnék bemutatni néhány csodálatos és egyedi előadót, kilépve a Spotify Top 50 határai közül.

Először például a **Ndokulandela** c. számát **Bongiwe Mabandla** dél-afrikai előadónak, aki Afro-Folk stílusával megnyerte 2018-ban a South African Music Awards - Legjobb alternatív album díját.

Az **S10** művésznévvel alkotó holland énekesnő szintén kiadott az évben egy albumot Lithium címmel, viszont nagyobb hírnévre még a **Chimi** c. számával tett szert a maga 1 perc 20 másodpercével. Nem utolsó sorban pedig az **Ibeyi** francia testvérpárt említeném meg, a **Deathless és River** c. számukat, utóbbinak különösen a live verzióját, amelyben joruba nyelven énekelnek, amely nyelvet beszélő népcsoport legnagyobb számban Nigériában él.

Visszatérve a rapstílushoz: két amerikai előadót szeretnék kiemelni, először is **Joyner Lucas** – **I'm not racist** számát. Joyner Lucas a rasszizmus mélyen gyökerező problémakörét dolgozza fel, legfőképp az Egyesült Államokban, kritikát alkotva az egész társadalom felé, kiemelve Donald Trump elnök szerepvállalását ebben a témában.

**"And even if I wasn't picking cotton physically
That don't mean I'm not affected by the history
My grandmamma was a slave that shit gets to me
And you ain't got no *** sympathy"**

Brother Kamau – PohLease c. száma ugyanezen a témára épít, leszűkítve az afroamerikaiak ellen elkövetett rendőri brutalitásokra. Különösen hatásos a zeneszám azon része, amikor olyan emberek nevét sorolja fel vég nélkül, akiknek életét maga a rendőrségség vette el.

Végezetül két kikapcsolódásra tökéletes zeneszámot ajánlanék: **Nujabes, Cise Star, Akin** – **Feather**, és a közelgő ünnepekre tekintettel **Nabiha** – **Holiday Feels**, ami azért mégsem egy Mariah Carey, de igazi karácsonyi hangulatot áraszt.

Kókai Lili

Az amerikaiak Reszkessetek, betörőkje, avagy Az élet csodaszép

Ha karácsonyi film, akkor Reszkessetek betörők! Legalábbis nálunk. Na, de mi van, ha egy kicsit kitekintünk kicsi országunkból és megnézzük, például az amerikaiaknak melyik az a mű, ami már-már a karácsony szinonímája, amit annyiszor láttak, hogy már az összes dialógusát betéve tudják és képesek elmondani a végétől az eleje felé haladva, fejen állva, jódlizva?

Ugyan az USA-ban több, nagy népszerűségnek örvendő karácsonyi mű is van, de a leginkább kultikusnak tekinthető mindenképpen az Az élet csodaszép. Történetünk főszereplője George Bailey, egy kisvárosi takarékpénztár vezetője. Köszönhetően egy riválisának, bankja a csőd szélére kerül, Bailey-re pedig úgy tűnik, börtön vár. Ekkor úgy dönt, öngyilkos lesz, így legalább családja megkapja a biztosítási pénzt. Azonban ez nem olyan egyszerű. Főhősünkönél ugyanis megjelenik egy angyal, kinek feladata, hogy ráébressze a férfit, az élet szép, és rábírja, hogy ne dobja azt el magától. Reflektálva Bailey egy megszólalására, miszerint bárcsak meg se született volna, megmutatja neki, milyen lenne a város, ha ő nem lenne.

Mondanám, hogy a film nem véletlenül lett klasszikus, de tulajdonképpen majdnem, hogy igen... Annak ellenére, hogy 5 Oscar-díjra is jelölték, igazi kultusz csak akkor kezdte el övezni, mikor a vetítés jogait elfelejtették megújítani, így csaknem 20 évig szabadon és

bérmentesen vetíthették a tévécsatornák. Mára már egyet jelent a szentesti családi programmal, s ugyan nem mondható egy mai darabnak (nem, nem nyomtatási hiba, tényleg fekete-fehér), a fiatalok között is széles körben kedvelt – feltéve, hogy hihetünk az IMDb fórumainak és listáinak, ahol jelenleg a 24-dik legjobb filmnek van rangsorolva.

Meglehet, nem egy katarzist jelentő darab. Határeset, hogy mennyire tekinthető már túlságosan giccsnek (amit már a címe is sugall), de ha van az embernek kicsit több, mint két órája a téli szünet során, miközben teszem azt éppen emészti a bejglit, akkor érdemes megnézni ezt a filmet. Ha másért nem is, hogy kapjunk egy korképet, láthassuk az időszak nagy színészeit kicsit kevésbé nagy színészként és főként, hogy megtudjuk, mi az, ami az amerikai gyerekek könyökén jön ki.

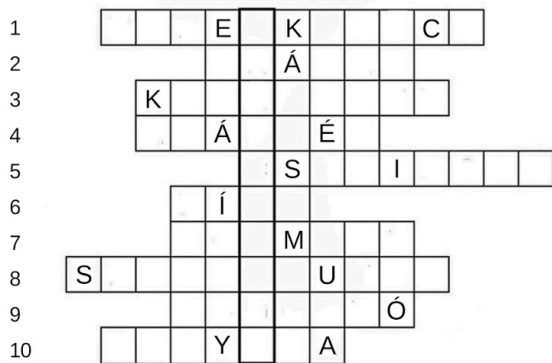
És a történet, kezdeti depresszivitása ellenére, ígérhetem, happy endben sem szenved hiányt.

Szükszay Nóra

Karácsonyi keresztrejtvény

A vastagon keretezett függőleges sor tartalmazza a megfejtést, ami egy Weöres Sándor vers és egy karácsonyi dal címe.

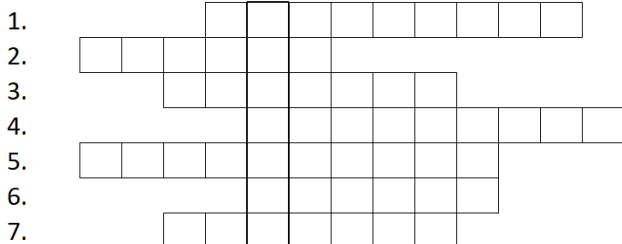
- 1 Finom, illatos sütemény
- 2 Téli sporteszköz, a havon siklik
- 3 A szeretet ünnepe
- 4 Ez lapul a karácsonyfa alatt
- 5 A csengettyű ilyen hangot hallat
- 6 Csillogó, színes tárgy, amit a karácsonyfára teszünk
- 7 Hóból épül, répa az orra
- 8 Édesség, amit a karácsonyfára teszünk
- 9 Hóból készült gömböc, amivel hócsatákat vívnak
- 10 Ilyen fa a karácsonyfa

Fejtsd meg a keresztrejtvényt!

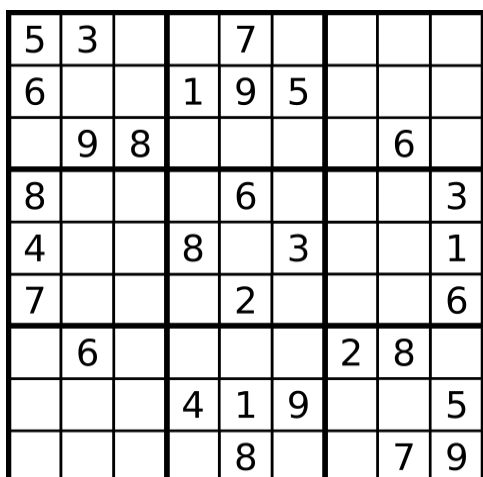
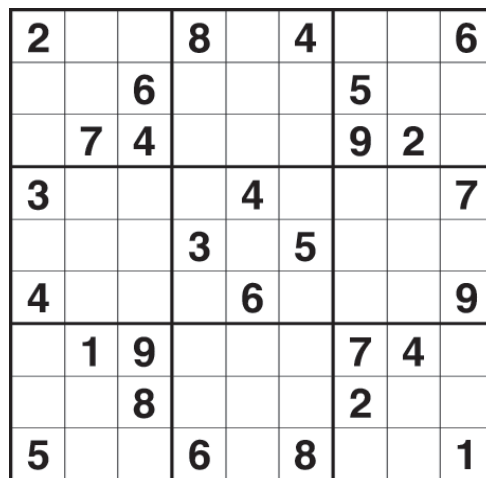
Megfejtés: a Karácsony egyik szimbóluma, ez alá kerülnek az ajándékok

- 1 Megvéd a hidegtől, ha felvesszük.
- 2 Hóesés más szóval.
- 3 Apró fagyos jégkristályok
- 4 A Téliapó másik neve
- 5 Az égbolton, és a karácsonyfán is látni ilyen
- 6 Ilyen állat húzza a Mikulás szánját
- 7 Magaslat, amiről le lehet csúszni szánkóval, ha havas a táj
- 8 A Karácsony is ez
- 9 Téli sporteszköz, jégpályán használják
- 10 Karácsonyi, téli fűszer
- 11 Kerek formájú, általában piros, vagy zöld színű gyümölcs

1. A tél legszebb ünnepe
2. A Mikulás másik neve
3. Karácsonyfa alatt lévő doboz
4. A karácsony angol neve
5. Ilyen állat húzza a Mikulás szánját
6. Karácsony előtt a várakozás időszaka
7. Karácsonyfán lévő csúcscsík

Székely Dénes Benedek

Márványkuglóf

Hozzávalók:

30 dkg vaj
30 dkg cukor (vagy nyírfacukor)
5 tojás
30 dkg finomliszt
1 teáskanál sütőpor
1 csipetnyi só
1/2 dl tej
1 evőkanál kakaó

A vajat a cukorral habosra keverjük. Egyesével hozzáadjuk a tojásokat, mindegyikkel 1-1 percig keverve. Beletesszük a sütőporral és a sóval elegyített lisztet és a tejet. Sima, csomómentes tésztát készítünk belőle. A felét egy kivajazott, kilisztezett kuglófformába töltjük. A másik feléhez hozzáforgatjuk a kakaót. Rátesszük a másik tésztára. Egy villa segítségével spirálszerűen beleforgatjuk a kakaós részt a simába. 180 fokra előmelegített sütőben 55-60 perc alatt megsütjük. Ha a teteje korán pirulni kezd, alufóliával fedjük le a formát. A sütőből kivéve 5 percig a sütőformában pihentetjük. Rácsra borítva kihűtjük. Porcukorral meghintve tálaljuk. **Jó étvágyat!**

Őri Júlia

Almáspite

hozzávalók / 4 adag

50 dkg finomliszt
25 dkg margarin
10 dkg porcukor
2 db tojás
0.5 csomag sütőpor
7 nagy db alma
fahéj ízlés szerint
1 csomag vaníliás cukor
15 dkg cukor

ELKÉSZÍTÉS

1. A tálban összekeverjük a lisztet a sütőporral.
2. A lisztbe belemorzsoljuk a margarint, porcukrot, tojásokat és összegyúrjuk.
3. A tésztát meglisztezzük, hogy ne ragadjon. Két részre osztjuk.
4. Egy másik tálba belereszeljük az almákat, és hozzáadjuk a kristálycukrot (a cukor mennyiségét az alma savanyúsága is meghatározza, ha az alma savanyúbb, több cukor is mehet bele). Összekeverjük.
5. Az almából kinyomkodjuk a levét (mert különben a tészta elázna), hozzáadjuk a fahéjat, vaníliát.
6. Az egyik tésztánkat kisodorjuk, tepszi aljába elhelyezzük (a tepsit nem zsírozzuk!), és egyenletesen elosztjuk az almát. Kisodorjuk a másik tésztánkat is, és befedjük vele az almánkat.
7. Villával megszúrkáljuk a tészta tetejét, hogy sütés közben fel ne hólyagozzon.
8. Előmelegített sütőben közepes hőfokon aranybarnára sütjük. Még forrón megszórjuk vaníliás cukorral.

sütési hőfok: 160°C

sütési mód: alul-felül sütés

tepsi mérete: 30x25 cm

Székely Dénes Benedek

Túl szép perc

Hideg van, de a férfi csak ül a padon, nézi a szaladó embereket, ahogy a szeretet ünnepének hónapjában, amikor kiszakadhatnak a monotonitásból, a hétköznapiok sivár valóságából, megláthatnák a szépet, futnak tovább az idő szalagján, észre se véve, hogy elmegy mellettük az életük. Ő nem szalad sehova, csak megél minden percet. Egyszer egy nő ül le mellé, megfáradva a sietve vett ajándékok cipelésében. Kabátja régi, újat kellene már venni, arca meggyötört, szája körül ráncok mondanak mesét egy régi időről, amikor ez az arc még mosolygott. A férfi a nő szeméire pillant, s látja, kiveszett belőlük a fény.

- Hova szalad ennyire, hogy csak egy pillanat pihenésre ül le, s meg sem nézi a gyönyörű karácsonyfát a téren, a fényeket a házakon? - kérdezi meg halkán, puhatolózva.

A nő megrökönyödve néz rá, nem akar beszélgetni és nem érti, mit nem ért sietségén az idegen.

- Mi az, hogy hova szaladok? Mindjárt bezárnak a boltok és ez az utolsó nap, amikor a gyerekeimnek, férjemnek ajándékot tudok venni, mert holnap tovább tart a munkaidőm és még csomagolni, takarítani is kell.

- A gyerekei örülni fognak az ajándékoknak?

- Örülök, ha egyáltalán otthon lesznek karácsonykor és nem az egyik barátjuknál - válaszol a furcsa kérdésre a nő önmagát is meglepő őszinteséggel. A férfi körül mintha más lenne a világ.

- Mennyit volt otthon velük, amikor még kicsik voltak?

- Nem sokat, dolgoznom kellett, hogy szép ruhába öltöztessék őket, jó iskolába mehessenek. De egy nagyon jó dadát fizettem, aki helyettesített engem. A gyerekek szerették.

- Nem gondolja, hogy drága ajándékok helyett inkább az idejét kellett volna nekik adnia?

- Nem értem, hogy mire akar kilyukadni, de nekem most mennem kell - hagyja ott hirtelen a férfit pár furcsa nézés kíséretében. A férfi összezavarta, de most nincs ideje elmélázni. Szaladnia kell tovább.

Egy idő múlva, mely lehet egy perc s egy óra is, egy férfi teszi le szigorú kinézetű aktatáskáját egy pillanatra, hogy ránézzen telefonjára. Eközben hullani kezd a hó, a férfi pedig bosszúsán néz fel az égre.

- Miért mérges a hóra? Hisz olyan gyönyörű, s ki tudja, mennyiszor láthatjuk még. A világ ilyenkor egy másfajta gyönyörűségét mutatja meg, a tiszta, egyszerűség különlegességét. Viszont látott már hópelyhet közléről? Bonyolult, mégis szabályos minták, s mindegyik más. Az egyediség alkot egységet, nem az elnyomással létrehozott egyformaság. Nekem ez a hó.

Az aktatáskás férfi idegenkedve néz rá. Kétségkívül egy elmeháborodott, hogy ilyenkor csak ücsörög és filozófál felesleges dolgokról. Az ilyen emberek miatt van munkaerőhiány - gondolja.

- Ha havazik, késni fog a buszom, mert nem tud lejönni a hegyről, én meg elkésem. Annak a nyamvadt kocsinak is most kellett elromlania, pedig egy hónapja javíttattam meg, egy kisebb vagyonért.

- És miért baj, ha egy ilyen nagy szépség egy ilyen jelentéktelen problémát okoz?

- Nem tudom, hogy ön hogy van vele, de nekem fontos minden perc. Azt látom, hogy maga elpazarolja az idejét, de én nem értek egyet ezzel az életmóddal - szeméből végtelenül sivár komolyság sugárzik. Mintha sosem lett volna gyermek.

- Szerintem pont, hogy ön pazarolja el az életét. Min gondolkozik most?

- Azon, hogy el fogok késni, ami miatt kevesebb pénzt fogok kapni, szóval kérem, fejezzük be lassan ezt az indokolatlan beszélgetést.

- Szokta ön a mostot figyelni? Az igazán szép pillanatok nem a jövő kémlelésével válnak láthatóvá, hanem ha a jelenben él. Fogadni mernék, észre sem vette, milyen gyönyörűen feldíszítették azt az óriási fenyőfát - mutat halványan mosolyogva a szemlélődő ember a tér irányába. Az aktatáskás meglepődve néz a kinyújtott kéz után. Tényleg nem vette észre. Egy pillanatig gyönyörködik csak, majd visszatér a valóságba.

- Uram, nekem erre nincs időm, viszontlátásra! - majd elsiet. - Biztos valami örült! - gondolja magában.

Az este lassan teregeti sötét fátylait a városra, csak az utcai lámpák gyönyörű fényét és az égősorokat hagyva. A férfi előtt egy anya siet el meg-megálló gyermekével. Láthatóan ideges, hogy maga után kell húznia fiát, aki mindent meg akar nézni, miközben már otthon kellene lenniük. A fiú a pad előtt is megáll, hogy megnézzze a mellette lévő fára feltekert fényeket.

- De szép! - motyogja csillogó szemmel.

A férfi teljes szívéből elmosolyodik. Lenyűgözi a gyermeki ártatlanság, gondtalanság, melynek újbóli elérése egyetlen célja. Gyermekkorában lehetett utoljára szabadon boldog. Újra rá szeretne csodálkozni az apróságokra és mindenben a legjobbat látni.

- Én is így gondolom - mondja halkan. - De az emberek sokszor meg se látják. Nem akard anyukádnak megmutatni? - mutat a közeledő, ideges hölgyre.

- Anyu, anyu! Nézd, milyen szép! És ennek a bácsinak is tetszik itt. Ő mondta, hogy mutassam meg neked, hátha nem vetted észre - hangja boldogan csilingel, mint egy arany csengettyű.

A nő ellenségesen és bizalmatlanul néz a férfire.

- Mit csinál maga itt és mit akar a fiamtól?

- Én csak egész nap arra vártam, s holnap megint arra fogok, hogy meggyőződjek róla, hogy van még olyan ember, akit nem keserített meg a társadalom által diktált monotonitás, akár kicsi, akár nagy. Köszönöm a fiának, ma már nyugodtan fogok tudni aludni és segített még egy lépést tenni az utamon - mosolyog a vigyorgó fiúcskára.

A nő gyorsan elrángatja visszanevető gyermekét. A férfi tudja, hogy örülnek gondolja, de megbocsát neki. A pillanat túl szép, hogy rosszindulattal szennyezett gondolatok megfertőzzék, és a következő is. A férfinak minden pillanat ilyen gyönyörű, s ezért a legtöbben örülnek gondolják. Egyszer, talán csak a halálos ágyukon, vagy ott sem, majd rájönnek, hogy elszalasztották a saját életüket, mert sem kifelé, sem befelé nem pillantottak, csak előre, egy más által megálmodott jövőbe.

László Luca

Minnesotai tél

Ujjaim fáznak, de a szívem még mindig heves,
legyek bárhol, szemem téged keres.
Iszom egy kávét, majd elheverek,
s mosolyodra gondolva a semmibe révedek.

Míg főtt az étel a tűzhelyen,
reád gondoltam szüntelen.
Mert az étel, úgy ad az embernek életet,
mint ahogy mosolyod ad lelkemnek éneket.

Belegondoltam, mit terveztem mostanra,
S abba, hogy „Mi lett volna, ha...?”
Mi lett volna, ha nem vagyok ily ostoba?
S ha az élet nem volna ilyen mostoha?

A táj havas, a szoba hűvös.
Csalódott voltam, meg tán dühös.
De inkább haragudtam magamra,
mintsem hogy rád,
hisz gondolni csak arra tudtam,
hogy mikor látom újra orcád.

Hogy mi tetszik benne?
Jó kérdés. Nem tudom.
Tán a mosolya, vagy az,
hogy viszonszeret,
vagy az a hirtelen
rám törő fura érzés,
amikor velem van,
vagy mikor rám nevet.

Áldom a sorsot, áldom az eget,
hogy nemcsak szeretem őt,
de ő is viszonszeret.
Ajkam, szívem közös hálát rebeg,
hogy nem csupán álom ez,
s hogy ez még szebb is lehet.

Szabó Attila

...és kidobták

Hullik a hó
Helyett
Hullik a tű-
Levél.

Szikkad a fa,
Lehet,
Holnapra már
Nem él.

Komposztra ül,
Aztán
Integetünk neki
Last time,

Aztán

Bontjuk a csomagot,
A csupa csoki falatot,

Viharog az öcsi,
Mert
Két kör Monopolyt
Nyert.

A tévében meg minden adón
A szőke srác van épp home alone.

Mi kell még?
Lehetnék...

Boldogabb, vagy éhesebb,
Vagy még ennél is rémesebb,
A szívem mélyén tévesebb...

Vagy lehetnék...

A karácsonyfa, félbevágva,
Trehány módon félrevágva,
A komposztra dobva...

Non plusz ultra.
De a hazaútra

Még megtartom az emlékét,
Pusztán csak mert megrémít,

Hogy hogy imádták, még mielőtt kidobták.
Hogy hogy kidobták, miután úgy imádták.

Székelly Zsófia

Alojzia

Alojzia, Alojzia a szél keresztül fúj a hidakon
Lassan a tél urrá lesz a napokon
Sétálunk a belvárosi utcákban
Lassan kezd valami formálódni a távolban

Mercedes áll a zebra közepén
Jól megrugdossuk gumija hegyén
Piros lámpán átbálgatok
De ezt nekem te sosem hagyod

A hídon megállunk hogy lássuk a naplemen-
tét
Szép az mint te vagy Kalliopé
Valahol a messziségben vasparipa üget
Ékes hangod megigézi a fület

Mézzel kent hajad lobog a dunai szélben
Ilyen fura séta soha nem történt még vélem
A karácsonyi vásáron a csodás égők fényt
visznek szemembe
Egyfajta melegséget visznek lelkembe

Még mindig bolyongunk a pesti utcákon
Lassan eljön ránk az álom
Mindenkihez eljön a vég lovasa
Alojziáért is ki metróra szállt vala

Cardinael Jan Maerten

Főszerkesztők: Oláh Bálint Horváth Lili

Felelős kiadó: Salga Imre

Tanári főszerkesztő: Szilágyi Barnabás

Tördelés és design: Szalai Tamás

Borítóképek: Kamasz Klaudia

Lektorok: Szilágyi Barnabás Oláh Bálint

Szerzők: Bagu Bálint

Bukovszky Eszter

Csegzi Márta

Cardinael Jan Maerten

Horváth Lili

Kert Melinda

Kókai Lili

László Luca

Oláh Bálint

Őri Júlia

Roskó Kristóf Balázs

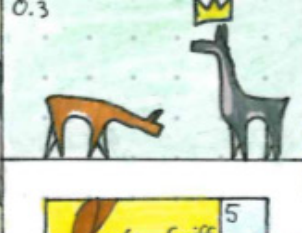
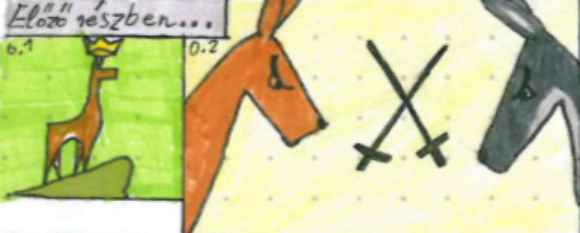
Szabó Attila

Székely Dénes Benedek

Székely Zsófia

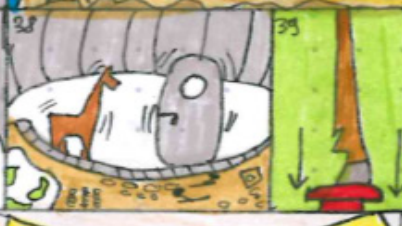
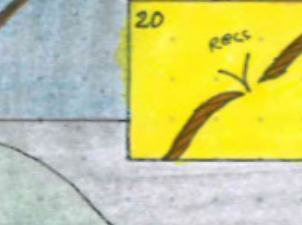
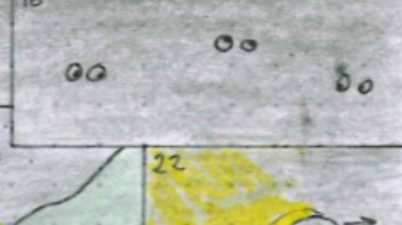
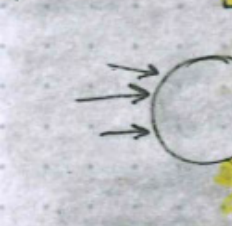
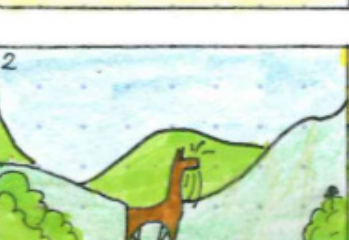
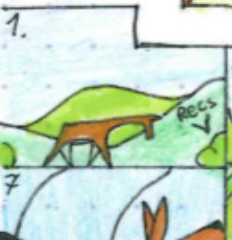
Szikszay Nóra

Elozo reszben...

Vasco De Lama

By: Kato 2. rész

APRÉZAI SZALAGVÁZ 2018-2019

Folytatódik...

